

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України

Спеціальна кафедра № 1

«Досудове розслідування та правове забезпечення оперативно-службової діяльності СБ України»

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Харків 2022

Силабус навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади діяльності Служби безпеки України»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», рівень вищої освіти перший (бакалаврський), освітньо-професійна програма (профіль) «Правові засади державної безпеки». Харків: ІПЮК для СБУ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2022. 18 с.

Розробник:

Чередниченко Олександр Юрійович, кандидат економічних наук, доцент, професор спеціальної кафедри № 1 Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України

Затверджено на засіданні спеціальної кафедри №1 «Досудове розслідування та правове забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України» Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 15 від 21.05.2020 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні спеціальної кафедри №1
(протокол №2 від 06 червня 2022 р.)
(протокол №4 від 31 серпня 2022 р.)

Завідувач спеціальної кафедри - Гриненко Сергій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент

Дані про викладачів

Назва навчальної дисципліни	«Організаційно-правові засади діяльності Служби безпеки України»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладачі	- Чередниченко Олександр Юрійович, кандидат економічних наук, доцент, професор СК №1, режим перебування на кафедрі: пн-пт з 09.00 до 18.00, тел. 707-94-27, 050-400-37-55
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність національної безпеки, структура сектору безпеки і оборони, роль національної контррозвідувальної спецслужби щодо забезпечення національної безпеки. Аналізується зміст і значення принципів та основ національної безпеки, визначаються поняття безпекових структур (як вітчизняних так і міжнародних), механізм функціонування спецслужби. Окреслюється коло суб'єктів сфери безпеки і оборони, встановлюються їх права й обов'язки. Послідовно через стадійність розглядається основні норми законодавства що регулюють оперативно-розшукову та контррозвідувальну діяльність. Розглядається порядок міжнародного співробітництва у сфері безпеки і оборони. Вивчаються основні принципи демократичного цивільного контролю за сектором безпеки і оборони.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - формування комплексного уявлення про організаційно-правові засади діяльності СБ України в сучасних умовах.

Завдання: набуття курсантами компетентностей щодо правових основ державної політики України у сфері національної безпеки і оборони. системи суб'єктів забезпечення національної безпеки в Україні, повноважень, завдань, структури та принципів діяльності СБ України, системи демократичного цивільного контролю за сектором безпеки і оборони України, організації діяльності сектора безпеки і оборони України в особливий період, світових стандартів та досвіду щодо організації управління сектором безпеки і оборони України.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: -

Кореквізити: теорія права, тактико-спеціальна підготовка співробітника СБУ, професійна відповідальність правника.

Постреквізити: діловодство та нормативно-правові акти СБУ, контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина перша, частина друга), негласні слідчі (розшукові) дії, управління оперативно-службовою діяльністю конституційне право, адміністративне право, правові засади проходження служби та забезпечення доброчесності в СБУ, організація досудового розслідування у Службі безпеки України, дотримання прав людини у діяльності СБУ, адміністративно-юрисдикційна діяльність органів СБ.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Характеризувати принципи та основні напрями держаної політики у сфері національної безпеки та оборони.
РН-2.	Характеризувати систему нормативно-правових актів, які є основною державної політики у сфері національної безпеки і оборони.
РН-3.	Відтворювати законодавче визначення СБ України, пояснювати роль спецслужби, в системі забезпечення національної безпеки.
РН-4.	Розкривати сутність та основні складові елементи контррозвідувального режиму, як важливого елементу забезпечення безпеки держави.
РН-5.	Розкривати поняття контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності, характеризувати її завдання, суб'єктів, гарантій законності.
РН-6.	Характеризувати мету, принципи і види планування у сфері національної безпеки та оборони. Розкривати особливості підходів до фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони.
РН-7.	Характеризувати завдання та засади діяльності СБ України.
РН-8.	Характеризувати структуру Центрального управління та систему регіональних органів, закладів та установи СБ України. Розкривати систему та функції оперативних підрозділів СБ України. Характеризувати систему та функції органів управління СБУ.
РН-9.	організацію проходження служби в СБ України, розкривати положення щодо початку і закінчення служби, часу і місця виконання службових обов'язків, переміщення по службі.
РН-10.	Давати характеристику системи нормативно-правових актів, які регулюють організацію проходження служби в СБ України, кадрове забезпечення та соціальний і правовий захист співробітників СБУ
РН-11.	Пояснювати засади, предмет та систему цивільного демократичного контролю за сектором безпеки та оборони

	України.
PH-12.	Пояснювати сутність стандартів управління і організації сектору безпеки і оборони, прийнятих міжнародною спільнотою.

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання***

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Державна політика України у сфері національної безпеки і оборони. Національні інтереси та головні ризики у сфері безпеки і оборони на сучасному етапі	Головні ризики та актуальні загрози нац. безпеці. Національні інтереси. Суб'єкти забезпечення нац. безпеки України.	6
2	Спецслужба, як важлива складова сил безпеки і оборони	Поняття і роль спецслужби як головного національного контр розвідувального органу	6
3	Планування у сферах національної безпеки і оборони. Держ. програми у сфері нац. безпеки і оборони	Комплексний огляд сектору безпеки і оборони. Стратегія нац. безпеки. Державні програми у сфері безпеки і оборони	6
4	Правові основи діяльності СБ України	СБ України як суб'єкт забезпечення державної безпеки. Обов'язки і права СБУ	12
5	Обов'язки і повноваження співробітників Служби безпеки України.	Система, структура і організація діяльності СБУ. Принципи комплектування кадрами в СБУ Види контролю за діяльністю СБУ. Внутрішній та зовнішній контроль.	12
6	Демократичний цивільний контроль.	Демократичний цивільний контроль.	2
7	Діяльність СБУ в період воєнного положення, проведення АТО та особливого періоду	Організації діяльності СБУ в умовах воєнного положення, проведення АТО, надзвичайних ситуацій та особливого стану.	6
8	Світові стандарти та досвід щодо організації	Стандарти та іноземний досвід щодо управління та	6

	управління сектором безпеки і оборони України	організації діяльності СБУ. Міжнародні правозахисні структури. Міжнародні безпекові організації	
9	Гендерна політика військової організації.	Принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в системі СБУ.	4

Самостійна робота студентів

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Під час самостійної роботи курсант має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи курсантів є: доопрацювання матеріалів лекції; робота в інформаційних мережах; наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; розробка схем, таблиць з тем початкової дисципліни.

Самостійна робота курсантів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні із законодавством інших країн, вивченні практики прийняття правових актів, аналізуванні актів Європейського Союзу. Самостійна робота призначена для поглиблення знань курсантів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.2.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> .

2. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>

3. Положення про порядок реєстрації нормативно-правових актів Служби безпеки України з питань контррозвідки, оперативно-розшукової діяльності та діяльності у сфері охорони державної таємниці: Указ Президента України від 29.06.1999 р. № 767/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/767/99>

4. Про повноваження та гарантії здійснення постійного контролю за діяльністю Служби безпеки України: Указ Президента України від 18.05.2007 р. № 427/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/427/2007>

5. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 р. № 503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/503/97>

6. Про опублікування актів законодавства України в інформаційному бюлетені "Офіційний вісник України": Указ Президента України від 13.12.1996 р. № 1207/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1207/96>

7. Деякі питання документування управлінської діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/55-2018-%D0%BF>

8. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю, що зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер: постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/731-92-%D0%BF>

9. Питання проведення гендерно - правової експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2018 р. № 997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/997-2018-%D0%BF>

10. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2001 р. № 376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/376-2001-%D0%BF>

11. Про офіційне оприлюднення регуляторних актів, прийнятих місцевими органами центральних органів виконавчої влади та їх посадовими особами, і внесення змін до Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2004 р. № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/150-2004-%D0%BF>

12. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів в органах юстиції та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 р. № 34/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12.04.2005 р. за № 381/10661. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0381-05>

13. Порядок підготовки Управлінням роботи з особовим складом та підрозділами кадрового забезпечення наказів по особовому складу: Наказ Центрального управління Служби безпеки України від 05.06.2016 р. № 285.

14. Про проголошення незалежності України: Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991р. за № 1427-ХІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z>

15. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

16. Регламент Верховної Ради України: Закон від 10.02.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1861-17>

17. Про Службу безпеки України: Закон України від 08.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2229-12> .
18. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
19. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950: Закон від 17.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_004
20. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-18>
21. Про розвідувальні органи України: Закон України від 23.03.2001 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-01>
22. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-02>
23. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-14>
24. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-92>
25. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-98>
26. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-91>
27. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-03>
28. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-12>
29. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>
30. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
31. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
34. Про правовий режим військового стану: Закон України від 12.05.2015р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> .

Література

1. Правові засади оперативно-службової діяльності Служби безпеки України: навч. посіб. для підготовки до комплекс. держ. іспиту для курсантів Ін-ту підгот. юрид. Кадрів для СБУ, С. О. Гриненко, Є. В. Коваленко, В. В. Федосєєв та ін. Харків : ІПЮК для СБУ, 2018. 300 с.

Додаткова література

1. Абрамов, В. І., Ситник, Г. П., Смолянчук, В. Ф. та ін. Глобальна та національна безпека / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Navchalniy-posibnik-GPNB.pdf>
2. Аналіз державної політики у сфері національної безпеки і оборони України / Дацюк А., Садовський В., Полтораков О., Марутян Р. К.2015. 40 с. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/Analiz-polityky-NB-pravl-final.pdf>
3. Гендерні питання. Цілісність сектору безпеки (веб-сайт). URL: <https://securitysectorintegrity.com/uk/%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BC-%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B8/%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80/>
4. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони: теорія і практика : навчальний посібник / В. А. Яценко, В. Г. Пилипчук, П. П. Богуцький, О. Д. Довгань, І. М. Доронін, О. В. Петришин; за заг. ред. В. Г. Пилипчука; Науково-дослідний інститут інформатики і права НАПрН України. – Київ; Одеса : Фенікс, 2020. – 224 с. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/demokratichniy_civilniy_kontrol.pdf
5. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. : монографія / Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 2020. 418 с. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/Dergavna_polituka_zabezpechenya_nacionalnoi_bezpeku_Ukrainu.pdf
6. Дрозд О. Гендерна рівність у сфері безпеки й оборони: міжнародний досвід. Підприємництво, господарство і право. 2020. №10. С.105-110. URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.10.18>
7. Дрозд В. А. Демократичний цивільний контроль сектору безпеки і оборони. Право та державне управління. 2021. № 1. С.202-208. URL: <https://doi.org/10.32840/pdu.2021.1.30>
8. Медвідь Ф., Чорна М. Безпекова політика України в умовах зовнішньої агресії: нормативно-правове забезпечення. Наукові записки ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України. 2018. Вип. 5-6 (79-80). С. 117-126. URL: <https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/medvid bezpekova.pdf>
9. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів у систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України / Олена Волобуєва, Алла В'яткіна, Світлана Ганаба та ін. Київ: ФОП Клименко Ю. Я., 2021. 292 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/18%20-%20Department/18%20-%20PDF/08.2021/hei-web-final.pdf>

10. Організаційно-правові засади застосування і використання співробітниками Служби безпеки України вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу. Монографія / Кучерина С.Є., Гриненко С.О., Олейніков Д.О. Харків: Право, 2018. 136 с.

11. Осипчук І.І. Правові засади діяльності служби безпеки України як суб'єкта забезпечення критичної інфраструктури та місце серед них адміністративного законодавства. Науковий вісник публічного та приватного права. Випуск 6. Том 2. 2020. С.156-162. URL: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2020.6-2.26>

12. Парламентський нагляд. Цілісність сектору безпеки (веб-сайт). URL: <https://securitysectorintegrity.com/uk/%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%82%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97/%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4/>

13. Підлісна, Т. В., Бондар, Д. В. Основні напрями реалізації державної політики у сфері безпеки в умовах надзвичайного стану. Публічне урядування. 2022. № 2 (30). С. 72-77. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-9](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-9)

14. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ: НІСД, 2022. 456 с. URL: https://www.marshallcenter.org/sites/default/files/files/2022-04/Reznikova_Resilience_UKR.pdf

15. Резнікова О.О. Проблеми планування у сфері національної безпеки України. Стратегічна панорама. 2020. № 1–2. С. 5-13. URL: <https://niss-panorama.com/index.php/journal/article/download/101/101>

16. Резнікова О.О. Стратегічний аналіз безпекового середовища України. Національний інститут стратегічних досліджень (веб-сайт). 08.09.2022. URL: <https://niss.gov.ua/news/statti/strategichnyy-analiz-bezpekovo-ho-seredovyshcha-ukrayiny>

17. Реформування і розвиток Служби безпеки в контексті євроінтеграції України. Наук.-метод. посіб. / В. Г. Пилипчук, О. Ф. Белов, С. С. Кудінов. - К.: Нац. акад. СБУ, 2017. - 260 с.

18. Служба безпеки України: КМЄС відповідає на 13 запитань щодо реформування Служби. КМЄС (веб-сайт). Червень 25, 2021. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/news/opinion/security-service-of-ukraine-euam-answers-13-questions-on-the-ongoing-reform/>

19. Служба Безпеки України. Історія, сучасний стан, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 560 с.

20. Формування системи стратегічного планування і прогнозування у сфері національної безпеки України. Аналітична записка. Національний

інститут стратегічних досліджень (веб-сайт). 01.07.2015. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/formuvannya-sistemi-strategichnogo-planuvannya-i-prognozuvannya-u>

21. Що таке демократичний цивільний контроль? Демократичний цивільний контроль у світі (веб-сайт) URL: <http://civilian.defence-reforms.in.ua/what-is-democratic-civilian-control>

22. Oversight and Guidance: Parliaments and Security Sector Governance. Eden Cole, Philipp Fluri, Simon Lunn: DCAF, 2015. 132 с. URL: <https://securitysectorintegrity.com/ru/publication/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C-%D0%B8-%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B-%D0%B8-%D1%83/>

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України <https://www.rada.gov.ua/>
2. Президент України <https://www.president.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Служба безпеки України <https://www.ssu.gov.ua/>
5. РНБО <https://www.rnbo.gov.ua/>
6. Верховний Суд
7. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
8. Конституційний Суд України <https://ccu.gov.ua/>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua/>
10. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі <http://www.eurocourt.in.ua/>
11. Цілісність сектору безпеки (веб-сайт). <https://securitysectorintegrity.com/uk/>
12. Національний інститут стратегічних досліджень (веб-сайт) <https://niss.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс спеціальної кафедри №1. URL:

Вимоги викладача

Систематично вивчати нормативно-правову базу (національну та міжнародну), судову практику щодо організаційно-правових засад діяльності структур сектору безпеки і оборони, в. т.ч СБ України. Сумлінно працювати над підвищенням свого освітнього, наукового та загальнокультурного рівня. Своєчасно складати процесуальні документи та здавати їх на перевірку викладачу. Активно працювати під час семінарських та практичних занять та самостійної роботи. Курсанти повинні в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені розкладом занять, глибоко та всебічно оволодівати знаннями та вміннями, вести зошит для конспектування лекцій та самостійного вирішення домашніх завдань.

Дбайливо та охайно ставитись до обладнання навчальних аудиторій, навчальної літератури, методичного забезпечення навчальних занять.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Організаційно-правові засади діяльності Служби безпеки України» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях та семінарських заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 2, 3, 4);

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тестувань. Максимальна кількість балів за результатами тестування – 9 балів.

- впродовж семестру курсанти виконують завдання у вигляді *самостійної письмової роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 9 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік за результатами ПЗ. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Організація проведення занять і контрольних заходів у дистанційному режимі. У разі неможливості проведення занять і контрольних заходів в звичайному режимі вони проводяться дистанційно у синхронному режимі за допомогою відеоконференцій на платформі Zoom.

Посилання на відеоконференцію завчасно розміщуються на АСУ навчальним процесом, ПНЕІК та надсилаються курсантам засобами зв'язку.

У разі неможливості викладачем з об'єктивних причин провести навчальне заняття або контрольний захід у встановлений розкладом час, завідувач кафедри забезпечує розміщення на АСУ навчальним процесом університету та доведення курсантам засобами зв'язку посилання на відеоконференцію іншого викладача, який залучається для проведення заняття, іспиту (заліку) в термін, що передує часу початку заняття, консультації (контрольного заходу), з одночасним повідомленням дирекції інституту/деканату факультету про заміну викладача та надає посилання на його відеоконференцію.

Курсант і викладач приєднуються до відеоконференції під логіном, що повністю відтворює його власне ім'я та прізвище українською мовою, із обов'язковим підключенням відео- та аудіозв'язку.

Особливості проведення іспиту дистанційно. Проведення іспиту через відеоконференцію передбачає усну відповідь курсанта на теоретичні питання білету. Організація іспиту забезпечується викладачем, який на початку озвучує курсанту питання білету відповідно до вибраного ним (тобто студентом) номеру білету. Викладач повинен вжити заходів щодо унеможливлення ідентифікації питань іспиту курсантами інших груп через шифрування номерів білетів для кожного контрольного заходу.

Черговість надання відповіді студентами визначається викладачем, що проводить іспит (залік). Студенту забороняється самостійно, без дозволу викладача, вмикати аудіозв'язок для надання відповіді. Для підготовки відповіді на питання білету студенту надається не менше 15 хвилин з моменту оприлюднення питань.

За результатами відповіді викладач озвучує студенту його оцінку за 100 та 5-ти бальною шкалами.

По завершенню відповіді на екзамені (заліку) й озвученої викладачем оцінки студент від'єднується від відеоконференції.

Викладач вправі достроково від'єднати студента від відеоконференції і таким чином припинити участь відповідного студента в іспиті (заліку) із виставленням йому незадовільної оцінки в разі умисного порушення ним правил проведення іспиту (заліку), в т.ч. виявлених фактів порушення вимог академічної доброчесності.

Порядок складання іспиту (заліку) у разі виникнення обставин непереборної сили. У разі виникнення під час складання іспиту (заліку) обставин непереборної сили (сигнали повітряної тривоги, відключення від електро- та інтернет-мережі) у учасників контрольного заходу автоматично оголошується перерва в проведенні контрольного заходу (у разі неможливості продовження з боку викладача), або перерва для певного студента.

Якщо в академічній групі по завершенню проведення контрольного заходу у визначений розкладом час залишилися студенти, які мають право скласти іспит (наявність необхідної кількості балів за результатами

практичних занять та індивідуальної роботи), викладач, за можливості, має забезпечити проведення іспиту у цей же день в інший час (або у першій половині наступного дня).

Викладач на початку проведення іспиту (заліку) зобов'язаний роз'яснити курсантам порядок їх дій щодо продовження іспиту після перерви, порядок підготовки та надання відповідей на питання білету, роз'яснивши про обов'язок обрання нового білету при приєднанні до контрольного заходу після перерви.

У разі оголошення перерви тривалість іспиту (заліку) збільшується, але загальна його тривалість не повинна перевищувати 6 академічних годин.

У випадку неможливості взяти участь з об'єктивних причин у контрольному заході із перервою, курсант може скласти іспит (залік) з іншою групою, включаючи можливість приєднання після перерви для відповідної групи, але не пізніше завершення екзаменаційної сесії (до початку терміну ліквідації академічних заборгованостей) на відповідному академічному потоці.

Складання з іншою групою не вважається перескладанням навчальної дисципліни. Викладач, у якого по завершенню складання іспиту (заліку) залишилися курсанти, які не змогли взяти участь в ньому з об'єктивних причин, але були допущені і мали відповідні бали за результатами практичних занять та індивідуальної роботи, залишає відомість успішності академічної групи активною протягом 48 годин і закриває її. Якщо курсант складає іспит з іншою групою, викладач звертається до відділу навчально-методичної роботи із запитом про розблокування відомості.

Контрольні заходи, під час яких передбачається циркуляція інформації з обмеженим доступом, проводяться виключно в офлайн режимі. У разі їх переривання відповідальні особи забезпечують термінове збирання і зберігання у встановленому порядку документів, які містять інформацію з обмеженим доступом.

Порядок отримання балів та виконання завдань за навчальними заняттями, які були пропущені курсантом через виникнення обставин непереборної сили. У разі виникнення під час складання заняття обставин непереборної сили (сигнали повітряної тривоги, відключення від електро- та інтернет-мережі тощо) у учасників заняття автоматично оголошується перерва в проведенні контрольного заходу (у разі неможливості продовження з боку викладача), або перерва для певного курсанта (про виникнення таких обставин курсант повідомляє викладача засобами зв'язку).

Після перерви заняття, оголошеної викладачем для всіх курсантів, його проведення відновлюється у найближчий доступний час за погодженням з відділом навчально-методичної роботи та начальником курсу про що завчасно повідомляються курсанти.

У разі неможливості перенести заняття і завершити його проведення, а також у випадку пропуску заняття курсантом індивідуально, викладач визначає форму відпрацювання пропущеного заняття залежно від його контенту та навчальних цілей із наданням необхідного часу для підготовки:

- індивідуальне опитування курсанта в окремо узгоджений час у режимі відеоконференції;
- виконання письмового завдання за темою заняття та надсилання його викладачеві за допомогою засобів зв'язку для перевірки і оцінювання;
- складання тестів в онлайн режимі.

Кількість балів за результатами відпрацювання пропущеного заняття визначається кількістю балів, встановленою системою оцінювання для такого заняття у звичайному режимі.

Навчальні заняття, під час яких передбачається циркуляція інформації з обмеженим доступом, проводяться виключно в офлайн режимі. У разі їх переривання відповідальні особи забезпечують термінове збирання і зберігання у встановленому порядку документів, які містять інформацію з обмеженим доступом.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна письмова робота	
ПЗ	МК	ПЗ	МК	ПЗ	МК		
max 16	max 9	max 36	max 9	max 12	max 9	9	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 4	Відмінне і повне знання навчального матеріалу, можливі окремі несуттєві недоліки.
	3	Добре засвоєння матеріалу, але є помітна кількість дрібних помилок, незначні прогалини у знанні матеріалу.
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, є суттєві помилки, прогалини у знанні матеріалу.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу. Відсутність знань значної частини основного матеріалу.
Модульний контроль (тестування)	Max 9	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок (90% і більше правильних

		відповідей у тесті).
	7	Добре володіння матеріалом, але є окремі помилки (75% – 89% відповідей у тесті).
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок (60% – 74% правильних відповідей у тесті).
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу (59% і менше правильних відповідей у тесті).
Оцінка самостійної роботи студента	Max 9	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	7	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	5	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	3	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Залік	100	<p>1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
Зараховано		

	90	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на запитання.

Не зараховано	59	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Нemoжливiсть продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
---------------	----	---

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34